

**Bruxelles, 1 iulie 2025
(OR. en)**

10971/25

**ECOFIN 901
UEM 355
SOC 468
EMPL 325
COMPET 649
ENV 618
EDUC 292
ENER 316
JAI 936
GENDER 145
JEUN 176
SAN 402
ECB
*EIB***

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Croației

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționată, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului și finalizat de Comitetul economic și financiar, pe baza propunerii COM(2025) 211 final a Comisiei.

RECOMANDAREA CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Croației

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului¹, în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

întrucât:

Considerații generale

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernare economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traectoria cheltuielilor nete² care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu până la trei ani.

² Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

- (2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului³, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR”), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.
- (3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului⁴ („Regulamentul REPowerEU”), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp, gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Croația a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

³ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁴ Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) La 15 mai 2021, Croația a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 28 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Croației⁵, care a fost modificată la 7 decembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU⁶. Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Croația a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător, este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele aferente aceleiași reforme sau investiții atinse anterior.

⁵ Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 28 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Croației (doc. ST 10687/2021).

⁶ Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 7 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 28 iulie 2021 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Croației (doc. ST 15834/2023).

- (5) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Croației⁷. Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani.
- (6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2025 al Croației. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2025, în care nu a identificat Croația ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro⁸ la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

⁷ Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Croației, JO C/2025/638, 10.2.2025.

⁸ Recomandare a Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea; (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor și favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernantei economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

- (8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.
- (10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Croația. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Croația a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Croația. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

Evaluarea raportului anual privind progresele înregistrate

- (11) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Croația: 6,4 % în 2025, 4,9 % în 2026, 4,1 % în 2027 și 3,7 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 26,2 % în 2025, 32,3 % în 2026, 37,8 % în 2027 și 42,9 % în 2028. La 22 mai 2025, Croația și-a prezentat raportul anual privind progresele înregistrate⁹, referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor ce răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Croația cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (12) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salută de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Croației din 27 mai 2025, la [data – JO: a se introduce data de 8 iulie 2025], Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Croației să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate și să le depășească¹⁰.

⁹ Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹⁰ Recomandarea Consiliului care permite Croației să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale), JO [JO: a se introduce în prezenta notă de subsol referința și data adoptării recomandării Consiliului cuprinse în documentul ST 10470/25].

- (13) Pe baza datelor validate de Eurostat¹¹, deficitul public al Croației a crescut de la 0,8 % din PIB în 2023 la 2,4 % în 2024, iar datoria publică a scăzut de la 61,8 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 57,6 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 17,4 %. În Raportul anual pentru 2025 privind progresele înregistrate, Croația estimează o creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 17,5 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară¹², care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2024, de 1,8 % din PIB.
- (14) Conform raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Croației estimează o creștere a PIB-ului real de 3,3 % în 2025, în timp ce inflația IAPC este estimată la 2,9 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 3,2 % în 2025 și cu 2,9 % în 2026, iar inflația IAPC se va situa la 3,4 % în 2025 și la 2,0 % în 2026.

¹¹ Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

¹² Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

- (15) În Raportul anual privind progresele înregistrate, se preconizează că deficitul public va crește până la 2,9 % din PIB în 2025, iar ponderea datoriei publice în PIB va crește la 56,9 % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 7,6 % în 2025. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să ajungă la 2,7 % din PIB în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal o creștere puternică a cheltuielilor de capital susținută de o accelerare preconizată a punerii în aplicare a MRR, efectul reportării reformei salariilor din sectorul public și o creștere suplimentară a cheltuielilor cu pensiile ca urmare a modificării formulei de indexare. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 7,9 %. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi expansionistă în 2025, de 0,8 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 56,3 % până la sfârșitul anului 2025. Scăderea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal efectul de numitor al creșterii preconizate a PIB-ului nominal.

- (16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi”) acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 1,8 % din PIB, comparativ cu 0,9 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate din sprijin nerambursabil acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Croației.
- (17) În Croația, cheltuielile publice pentru apărare au reprezentat 1,0 % din PIB în 2021, 1,0 % din PIB în 2022 și 1,3 % din PIB în 2023¹³. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că procentul cheltuielilor pentru apărare va fi de 1,4 % din PIB în 2024 și de 1,5 % din PIB în 2025. Acest procent reprezintă o creștere de 0,5 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Croației să acorde din nou prioritate cheltuielilor publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

¹³ Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

- (18) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale Croației vor crește cu 7,9 % în 2025 și, cumulativ, cu 26,6 % în 2024 și 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că rata de creștere a cheltuielilor nete ale Croației în 2025 va depăși rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri¹⁴ de 0,6 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, se preconizează că rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete va depăși, la rândul său, rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 0,2 % din PIB. Cu toate acestea, abaterea preconizată se încadrează în flexibilitatea clauzei derogatorii naționale pe baza proiecțiilor actuale privind cheltuielile pentru apărare.
- (19) Raportul anual privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare pentru perioada de după 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 2,6 % din PIB în 2026. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 4,9 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi în mare măsură neutră în 2026. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 56,4 % până la sfârșitul anului 2026. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2026 reflectă în principal ajustări datorie-deficit cu efect de creștere a datoriei.

¹⁴ Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Principalele provocări legate de politici

- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unei părți semnificative a provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Croației prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Croația a înregistrat deja progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor din planul său de redresare și reziliență. Pentru a-și îndeplini angajamentele din planul de redresare și reziliență până în august 2026, este esențial pentru Croația să accelereze punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor prin abordarea provocărilor relevante în ceea ce privește constrângerile în materie de capacitate administrativă, complexitatea procedurilor de achiziții publice, procesele prelungite de autorizare și prin îmbunătățirea coordonării. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru implementarea cu succes a acestuia.

- (21) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), s-a accelerat în Croația. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Croația ia deja măsuri în cadrul programelor sale aferente politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Croația se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv cu cele legate de îmbunătățirea competitivității și a performanței în materie de inovare, de locuințe la prețuri accesibile, de reziliență hidrică, de politici active în domeniul pieței forței de muncă pentru grupurile defavorizate, de perfecționare și recalificare, de îngrijirea pe termen lung și de dezinstituționalizare. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Croația trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025¹⁵ prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

¹⁵ Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

- (22) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Croația ar putea utiliza aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
- (23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Croația ar trebui să abordeze cu eficacitate provocările rămase legate de deficitul de forță de muncă și de competențe, de decarbonizare și de eficiența energetică, de inovare, de accesul la surse diversificate de finanțare, de mediul de afaceri și de incluziunea socială.
- (24) Performanța Croației în materie de cercetare și inovare (C&I) continuă să se îmbunătățească, dar progresele sunt împiedicate de provocări structurale persistente, în special de fragmentarea accentuată a sectorului cercetării, dezvoltării și inovării publice, care reunește numeroase institute publice de cercetare și facultăți în cadrul universităților. Numărul mare de astfel de entități diluează resursele și afectează colaborarea, ceea ce conduce la obținerea unor rezultate mai scăzute în domeniul cercetării și la reducerea posibilităților de colaborare și de transfer de tehnologie între întreprinderi și mediul academic. Deși Croația a pus în aplicare reforme în cadrul planului de redresare și reziliență pentru a reduce numărul instituțiilor publice de cercetare, ar fi benefică o creștere a anvergurii, a nivelului de ambiție și a ritmului de punere în aplicare a acestor eforturi. Nivelul cheltuielilor publice pentru cercetare și dezvoltare (C&D) ca procent din PIB rămâne sub media UE și a stagnat în ultimii ani. Ponderea cheltuielilor întreprinderilor pentru C&D, precum și adoptarea sistemelor de inovare de către întreprinderi rămân, la rândul lor, cu mult sub media UE, ceea ce conduce la niveluri de performanță sub nivelul optim.

- (25) Peisajul de finanțare al Croației este în continuare susținut în principal de bănci, finanțarea de către piață jucând un rol comparativ mai mic. Întreprinderile continuă să se bazeze în mare măsură pe resurse interne și pe împrumuturi bancare, în timp ce accesul la economiile gospodăriilor prin intermediul piețelor de capital rămâne limitat din cauza nivelurilor încă scăzute ale participării directe a sectorului de retail, în pofida înregistrării unor progrese. Rolul investitorilor instituționali naționali, cum ar fi fondurile de pensii și asigurătorii, în finanțarea întreprinderilor inovatoare este limitat. Dimensiunea și lichiditatea relativ reduse ale piețelor interne de capital limitează opțiunile de exit pentru investitorii de capital de risc și de capital privat, ceea ce amplifică deficitul de finanțare al întreprinderilor inovatoare. Reformele din cadrul planului de redresare și reziliență și al strategiei de dezvoltare a piețelor de capital urmăresc să promoveze integrarea regională, digitalizarea și diversificarea opțiunilor de finanțare. Sunt necesare progrese suplimentare în ceea ce privește stimularea capitalului de risc, a capitalului privat și a alfabetizării financiare, precum și pentru îmbunătățirea mediului de investiții.

- (26) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE și cele naționale și locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri. De asemenea, a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test sistematic de rezistență pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestei ambiții, Croația trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. Potrivit unui procent de 66 % din întreprinderile care își desfășoară activitatea în Croația¹⁶, complexitatea procedurilor administrative constituie o constrângere. Provocările structurale continuă să afecteze mediul de afaceri din Croația, deficitul de forță de muncă și de competențe, complexitatea reglementărilor și ineficiențele administrative acționând ca niște constrângeri majore asupra investițiilor și creșterii economice. Barierele de reglementare din sectoare precum comerțul cu amănuntul și din anumite profesii restrâng concurența, în timp ce întârzierile în transpunerea directivelor UE sporesc incertitudinea și sarcinile de asigurare a conformității pentru întreprinderi. Măsurile din planul de redresare și reziliență menite să digitalizeze administrația publică, să promoveze concurența și să simplifice procedurile reprezintă progrese semnificative. Cu toate acestea, creșterea anvergurii, a nivelului de ambiție și a ritmului de simplificare a reglementărilor și de modernizare administrativă ar avea un rol benefic.

¹⁶ „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE”, Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).

- (27) Fragmentarea teritorială a administrației publice din Croația afectează eficiența acesteia și exacerbează disparitățile regionale. Există, de asemenea, un dezechilibru între responsabilități și resurse la nivel local. Acest lucru contribuie la calitatea inegală a serviciilor publice furnizate la nivelul întregii țări și crește costurile administrative, deoarece multe administrații locale mici nu dispun de resurse financiare și administrative adecvate pentru a furniza servicii care intră în sfera lor de competență. Deși măsurile din cadrul planului de redresare și reziliență contribuie la combaterea fragmentării puternice propunând stimulente financiare pentru a încuraja fuziunile unităților administrației publice locale, recurgerea la aceste stimulente rămâne axată în principal pe fuziunile de funcții și rămâne limitată în ceea ce privește fuziunile efective ale unităților administrației publice locale. Extinderea domeniului de aplicare al stimulentei, alături de eventuale măsuri legislative care să asigure adoptarea fuziunilor efective, ar avea un rol benefic.

- (28) În prima jumătate a anului 2024, Croația a avut al treilea cel mai mare preț la energie electrică din UE pentru consumatorii comerciali/industriali. Acest lucru continuă să frâneze competitivitatea întreprinderilor croate în materie de costuri. În pofida creșterii record de 397 MW a capacității solare în 2024, ponderea energiei solare în producția de energie electrică rămâne scăzută, reprezentând mai puțin de 6 %. În acest context, introducerea mai rapidă a noilor capacități de energie din surse regenerabile – în special a celor solare – și a soluțiilor de flexibilitate în materie de combustibili nefosili ar putea contribui la reducerea nivelurilor prețurilor. Creșterea utilizării surselor regenerabile de energie pe scară largă, inclusiv a energiei solare, este împiedicată de un cadru de reglementare incert, întrucât autoritatea națională de reglementare în domeniul energiei (HERA) nu a adoptat încă taxe actualizate de racordare la rețea, ceea ce creează incertitudine pentru potențialii investitori și a împiedicat efectiv proiectele să obțină finanțare. Pentru a promova adoptarea energiei din surse regenerabile în Croația va fi esențial să se crească investițiile în rețeaua de energie electrică în plus față de investițiile prevăzute în planul croat de redresare și reziliență. Pe termen scurt, acest lucru va necesita măsuri de stimulare a proiectelor de sisteme hibride de stocare și de producere a energiei din surse regenerabile. În 2023, doar 24 % dintre consumatorii casnici aveau instalate contoare inteligente, ceea ce reprezintă cu mult mai puțin decât obiectivul UE de 80 %. Pentru a putea valorifica pe deplin recurgerea tot mai mare la energie din surse regenerabile, va fi necesară o finanțare semnificativă pentru introducerea contoarelor inteligente peste nivelul prevăzut de măsurile din planul de redresare și reziliență, precum și de contracte dinamice, pentru a-i capacita pe consumatori și a încuraja răspunsul la cerere. Revizuirea și simplificarea procedurilor administrative pentru instalarea proiectelor de energie din surse regenerabile, inclusiv în clădirile cu mai multe apartamente, ar contribui la reducerea dependenței de combustibilii fosili. Procedurile administrative pentru înființarea comunităților de energie ar trebui, de asemenea, revizuite, deoarece numărul comunităților de energie înregistrate rămâne scăzut.

- (29) Sunt necesare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a menține dinamica pozitivă creată de planul de redresare și reziliență și pentru a accelera progresele în ceea ce privește: (i) renovarea clădirilor; (ii) furnizarea de locuințe eficiente din punct de vedere energetic, în special de locuințe sociale și (iii) înlocuirea cazanelor pe bază de gaz și petrol cu pompe de căldură și cu alte soluții mai eficiente și mai ecologice. Relevanța semnalelor de preț pentru electrificare este, de asemenea, diminuată de o sarcină fiscală care înclină disproporționat către energia electrică, atât pentru gospodării, cât și pentru consumatorii industriali. Având în vedere expunerea sa la riscurile legate de schimbările climatice și de impactul lor economic potențial, ar fi benefic pentru Croația să își accelereze adaptarea la schimbările climatice și reziliența hidrică prin punerea în aplicare rapidă și monitorizarea atentă a politicilor de adaptare și de gestionare durabilă a apei, pe baza investițiilor bazate pe natură și rezistente la schimbările climatice în infrastructura strategică.

- (30) Transportul rutier este cel mai utilizat mijloc de transport în Croația atât pentru deplasarea pasagerilor, cât și pentru transportul de mărfuri. Reformele și investițiile prevăzute în planul de redresare și reziliență al Croației, cum ar fi modernizarea infrastructurii feroviare, promovarea soluțiilor de transport verde și implementarea sistemelor de transport inteligente, contribuie deja la îndeplinirea acestor obiective; cu toate acestea, sunt necesare în continuare eforturi susținute. Modernizarea infrastructurii de transport și a materialului feroviar rulant, creșterea utilizării transportului public și continuarea ecologizării acestuia, instituirea unor sisteme de transport inteligente și promovarea adoptării vehiculelor cu emisii zero, de exemplu prin revizuirea stimulentei fiscale, pot contribui în mare măsură la decarbonizarea sectorului transporturilor și la reducerea dependenței de combustibilii fosili și a cererii de energie. În 2023, Croația a înregistrat cea mai scăzută pondere a combustibililor din surse regenerabile în transporturi din UE (0,9 % față de media UE de 10,8 %). Revizuirea normelor privind amestecarea biocombustibililor ar putea încuraja utilizarea combustibililor alternativi. Croația acordă subvenții considerabile pentru combustibilii fosili, fără să prevadă o eliminare treptată a acestora înainte de 2030. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili care nu abordează în mod specific nici sărăcia energetică, nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea și care nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea face cu titlu prioritar obiectul eliminării treptate. În Croația, subvențiile pentru combustibilii fosili, cum ar fi plafonul de urgență actual asupra prețurilor la produsele petroliere și gaze, precum și rambursările parțiale ale accizelor pentru motorină în transportul comercial sunt ineficiente din punct de vedere economic, perpetuează dependența de combustibilii fosili și descurajează electrificarea și trecerea la vehicule cu emisii zero și la alte soluții durabile.

- (31) Tendințele pozitive de pe piața forței de muncă din Croația continuă, deși provocările structurale și regionale persistente afectează competitivitatea și potențialul de creștere. Penuriile de forță de muncă și de competențe sunt semnalate în multe sectoare, în timp ce rata de ocupare a forței de muncă rămâne sub media UE, în special în rândul grupurilor vulnerabile, cum ar fi persoanele în vârstă, lucrătorii slab calificați și persoanele cu handicap. Decalajul dintre ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap și cea în rândul altor persoane s-a accentuat considerabil, sporind riscul de sărăcie și de excluziune socială pentru grupurile defavorizate. Participarea limitată la învățare în rândul adulților, în special în afara regiunii capitalei, limitează dezvoltarea competențelor adaptate la piața forței de muncă și contribuie la neconcordanța între cererea și oferta de competențe. Croația pune în prezent în aplicare o serie de măsuri pentru a răspunde nevoilor pieței forței de muncă, dintre care unele sunt sprijinite de planul de redresare și reziliență și de Fondul social european Plus. Printre aceste măsuri se numără politici active în domeniul pieței forței de muncă, programe de perfecționare și recalificare, precum și reforme pentru o mai bună integrare a lucrătorilor străini pe piața forței de muncă. Cu toate acestea, este necesar ca aceste eforturi să fie intensificate, iar eficacitatea lor să fie îmbunătățită printr-o vizare mai accentuată a grupurilor vulnerabile, prin abordarea lacunelor în materie de formare, prin stimularea participării la învățarea în rândul adulților și prin îmbunătățirea competențelor relevante pentru piața forței de muncă, inclusiv prin programe de învățământ de înaltă calitate la diferite niveluri de educație. Avansarea reformei sistemului de învățământ ar contribui la obținerea unei participări mai mari la educația și îngrijirea copiilor preșcolari și la creșterea timpului de instruire în școli, consolidând competențele de bază și oferind o bază mai bună pentru continuarea educației și dobândirea de competențe. Sunt necesare eforturi continue pentru a crește ponderea profesorilor calificați de matematică și fizică spre a îmbunătăți astfel competențele în aceste domenii și participarea la studii în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM).

- (32) În pofida unor progrese și a unor eforturi politice considerabile, Croația continuă să se confrunte cu provocări sociale semnificative. Ratele sărăciei și inegalității veniturilor sunt în continuare ridicate, în special în rândul persoanelor în vârstă, al persoanelor cu handicap și al celor care locuiesc în zone rurale. În 2023, riscul de sărăcie sau de excluziune socială a rămas ridicat în Croația. Impactul transferurilor sociale (altele decât pensiile) asupra reducerii sărăciei este printre cele mai slabe din UE, iar adecvarea și acoperirea sistemelor de venit minim și a indemnizațiilor de șomaj sunt încă limitate. Pensiile sunt relativ scăzute și, în același timp, viabilitatea sistemului este pusă la încercare de presiunile demografice și de un istoric de pensionare anticipată. Disponibilitatea îngrijirii pe termen lung este limitată, iar accesul la îngrijire la domiciliu și la îngrijire în cadrul comunității este încă insuficient, motiv pentru care îngrijitorii informalți trebuie să își asume sarcini disproporționate în materie de îngrijire, în special femeile, ceea ce înseamnă că este mai puțin probabil ca acestea să lucreze sau să își caute un loc de muncă. Prin punerea în aplicare eficace și coordonată a Planului național în materie de locuințe pentru 2030, locuințele ar putea deveni mai accesibile ca preț. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în conformitate cu analiza de țară din a doua etapă efectuată de serviciile Comisiei vizând cadrul de convergență socială¹⁷.

¹⁷ [Document de lucru al serviciilor Comisiei: A doua etapă a analizei de țară privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială \(SCF\), SWD\(2025\) 95 final.](#)

- (33) Distribuția inegală a medicilor reprezintă un obstacol major în calea accesului la servicii de asistență medicală în regiunile îndepărtate/rurale. Abordarea deficitului de lucrători necesită inițiative de creștere a numărului de lucrători din domeniul sănătății și de îmbunătățire a formării, recrutării și păstrării personalului medical, acordând o atenție deosebită disparităților geografice. Ponderea populației care utilizează servicii de sănătate online este una dintre cele mai scăzute din UE. Deși planul de redresare și reziliență sprijină serviciile de telemedicină în zonele îndepărtate și insulare, este necesar un efort concertat pentru a promova accesul egal la serviciile de asistență medicală, în special la asistența medicală primară și ambulatorie.
- (34) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2025 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2025 privind politica economică a zonei euro. Pentru Croația, recomandările 2, 3, 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro privind competitivitatea, în timp ce recomandările 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a doua recomandări pentru zona euro privind reziliența, iar recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a celei de a treia recomandări pentru zona euro privind stabilitatea macroeconomică și financiară prevăzută în recomandarea din 2025,

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Croația să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, utilizând în același timp alocarea în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru a spori cheltuielile în domeniul apărării.
2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să accelereze implementarea planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ și FSE+, FC), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.
3. Să abordeze fragmentarea institutelor publice de cercetare și a universităților prin stabilirea, în acordurile de performanță, a unor obiective care să promoveze consolidarea, colaborarea și, după caz, fuziunile, susținute de stimulente financiare care să stimuleze rezultatele științifice și rentabilitatea publică a investițiilor în C&D. Să încurajeze investițiile în cercetare și inovare. Să stimuleze accesul la diverse surse de finanțare pentru întreprinderi și să promoveze piețele de capital, facilitând și mai mult participarea investitorilor de retail, inclusiv pe piața obligațiunilor, eliminând barierele din calea coterii și consolidând guvernanta corporativă pentru a îmbunătăți atractivitatea pieței bursiere. Să simplifice și mai mult reglementarea, să îmbunătățească instrumentele de reglementare și să reducă sarcina administrativă prin digitalizare pentru a facilita crearea și extinderea întreprinderilor. Să consolideze capacitatea și eficiența administrației publice la nivel local prin fuzionarea funcțiilor și/sau a municipalităților.

4. Să combată prețurile ridicate la energia electrică pentru întreprinderi accelerând implementarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile și conectarea acestora la rețea. Să modernizeze în continuare rețelele de transport și distribuție a energiei electrice, să investească în stocarea energiei electrice și să avanseze în ceea ce privește introducerea contoarelor inteligente. Să eficientizeze procesul de autorizare, inclusiv pentru comunitățile energetice, și să simplifice procedurile pentru dotarea clădirilor cu mai multe apartamente cu instalații solare fotovoltaice. Să accelereze punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, în special în clădirile rezidențiale și să reducă dependența de combustibilii fosili în sectorul încălzirii, inclusiv prin accelerarea utilizării unor soluții eficiente și verzi, cum ar fi pompele de căldură. Să reducă dependența de combustibilii fosili și cererea de energie în sectorul transporturilor prin promovarea transportului urban durabil, a transportului feroviar și a electrificării transportului rutier, inclusiv prin revizuirea stimulentele fiscale specifice. Să ia măsuri concrete pentru a elimina treptat subvențiile pentru combustibilii fosili, în special în sectorul transporturilor. Să combată recenta scădere a ponderii energiei din surse regenerabile în transporturi prin revizuirea normelor privind biocombustibilii.
5. Să reducă deficitul de forță de muncă și de competențe prin eliminarea obstacolelor din calea participării la forța de muncă, prin asigurarea unor baze educaționale mai solide la toate nivelurile, în special pentru competențele de bază și competențele în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), prin consolidarea perfecționării și recalificării, printr-o mai bună direcționare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă către grupurile vulnerabile și prin consolidarea eforturilor de atragere, dezvoltare și păstrare a talentelor. Să consolideze politicile privind piața forței de muncă și coordonarea acestora cu serviciile sociale. Să reducă sărăcia și inegalitatea veniturilor prin creșterea adecvării prestațiilor sociale, inclusiv a pensiilor, menținând în același timp sustenabilitatea finanțelor publice. Să îmbunătățească accesul la servicii formale de îngrijire pe termen lung la domiciliu și în cadrul comunității. Să promoveze o distribuție geografică echilibrată a personalului medical și a unităților sanitare, să stimuleze investițiile în e-sănătate și să favorizeze o cooperare mai strânsă între toate nivelurile administrației publice în ceea ce privește politica în domeniul sănătății.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*